

DETALJNI NASTAVNI IZVEDBENI PROGRAM

Studijski program:
Diplomski
Likovna pedagogija

Akademska godina:
2023./2024.

Akademija
primijenjenih
umjetnosti
Sveučilišta u Rijeci

OSNOVNI PODACI O PREDMETU

Naziv predmeta	Metodika likovne kulture					
Nositelj kolegija	prof. art. Letricija Linardić					
Asistent/ asistentica	Nina Licul, viša asistentica					
Status predmeta (obvezni ili izborni)	obvezni			izborni		
Broj ECTS –a: 4 + 2	Zimski semestar			Ljetni semestar		
	P	V	S	P	V	S
	2	0	2	1	0	1
Vrijeme konzultacija	Kod nositeljice kolegija petkom, 10:40-11:40 h Kod više asistentice četvrtkom, 10:00-11:00 h					
Kabinet	A-126, A-217					
Telefon						
e-mail	letricija.linardic@apuri.uniri.hr; nina.licul@uniri.hr					
Web stranica predmeta						

OPIS PREDMETA

Ciljevi predmeta

- upoznavanje sa teorijsko-metodološkim zakonitostima učenja i podučavanja likovne kulture i umjetnosti
- osposobljavanje studenata za prepoznavanje tipičnog i atipičnog razvoja te likovnu tipologiju učenika, individualizaciju, praćenje i poticanje napretka učenika
- upoznavanje sa tradicionalnim, suvremenim i alternativnim pristupom likovnoj problematici u odgoju i obrazovanju učenika

Korespondentnost i korelativnost programa

Program korelira sa sadržajima drugih predmeta diplomskog i prijediplomskog studija: pedagoško-psihološkom grupom predmeta, s umjetničkim predmetima, likovno-teoretskom grupom predmeta i s povijesti umjetnosti. Također korelira i usklađen je s drugim metodičkim predmetima u zimskom i ljetnom semestru (Uvod u metodiku likovne kulture, Metodička školska praksa).

Očekivani ishodi učenja (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja / vještina)

Nakon odslušanog kolegija Metodika likovne kulture studenti će moći:

1. prepoznati i analizirati faze dječjeg likovnog razvoja, odstupanja od prosjeka i tipološke karakteristike na likovnim radovima
2. koncipirati nastavu likovne kulture (teme, tehnike, likovne probleme, metode, komunikaciju, organizaciju prostora) prema dječjem razvojnom razdoblju i specifičnostima likovnog područja
3. kritički prosuđivati tradicionalni, suvremeni i alternativni pristup likovnoj problematici u odgoju i obrazovanju učenika
4. vrednovati svoj, učenički i studentski rad prema kriterijima (samoevaluacija, evaluacija nastave, seminara i vježbi)
5. samostalno izraditi i prezentirati seminarski rad prema zadanoj temi iz područja metodike likovne kulture

Sadržaj predmeta

Ovaj kolegij pruža mogućnost povezivanja stečenih znanja iz teorijskog i umjetničkog područja i tvori važan dio u obrazovanju budućeg učitelja likovne kulture i nastavnika likovne umjetnosti. Program se realizira kroz predavanja i seminare na Akademiji. Seminarski radovi predstavljaju samostalan rad studenta i odnose se na razradu teme, motiva ili tehnike iz teorije i povijesti umjetnosti, problematiziranje i analizu teme, upotrebu likovnih reprodukcija, didaktičkih načela, metoda i oblika rada sa učenicima.

Teme predavanja:

- Tradicionalni pristup likovno-pedagoškoj problematici: *Likovni jezik. Metodika grafike, slikarstva i kiparstva - primjerene metode, tehnike, likovni pojmovi, organizacija prostora.*
- Suvremeni pristup likovno-pedagoškoj problematici: *Dječje stvaralaštvo i umjetnici 20. i 21. st. Načela komponiranja 21. stoljeća: aproprijacija, rekontekstualizacija, jukstapozicija, raslojavanje, interakcija teksta i slike, hibridnost, zurenje (zagledavanje), zastupanje identiteta / pripadnosti.*
- Alternativni pristup likovno-pedagoškoj problematici: *Alternativne škole. Art terapija.*
- Razvoj učenika: *Cjeloviti razvoj učenika (emocionalni, estetski, verbalni, razvoj likovnog mišljenja, psihomotorički, kognitivni, socijalni, razvoj kreativnosti). Razvoj dječjeg crteža - 3 faze. Likovni razvoj kroz likovna područja (grafika, kiparstvo, slikarstvo). Likovna tipologija. Komunikacijski procesi u nastavi.*
- Učenici s posebnim potrebama – prepoznavanje, prilagodba, kriteriji, praćenje: *Učenici s poteškoćama, nadareni, savanti.*

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti komandom bold ili x pored oblika nastave)

FIZIČKA NASTAVA (koncentrirana nastava u kombinaciji s 40% nastave online)

Model A i model B

Predavanja
Seminari i radionice
Vježbe
Samostalni zadaci
Multimedija i Internet

Obrazovanje na daljinu
Konzultacije
Laboratorij
Mentorski rad
Terenska nastava
Ostalo

ONLINE NASTAVA

Predavanja
Seminari i radionice
Vježbe
Samostalni zadaci
Multimedija i Internet

Konzultacije
Mentorski rad
Terenska nastava
Ostalo, navesti (projektna nastava i sl)

*[Temeljem Preporuke UNIRI i Rasporedom sati označiti oblik nastave predmeta](#)

Obveze studenata (opisati):

- Studenti moraju aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave.
- Pohađanje nastave (predavanja i seminari) je obvezno, što se odnosi i na varijantu online nastave ukoliko bude potrebe za prelaskom na istu.
- Student ima pravo na izostanak tri puta tijekom semestra iz opravdanih razloga. Izostanak s nastave nije opravdanje za neizvršavanje obaveza, pa je student dužan informirati se o sadržajima nastave s koje je izostao.
- Studenti su obavezni ažurno pratiti zajedničku e-poštu na koju im se pravovremeno šalju sve informacije.
- U slučaju kašnjenja na nastavu, student ima pravo na akademsku četvrt (15 minuta), a ukoliko uđe u učionicu nakon toga može pratiti nastavu ali mu se ne može upisati prisustvo na nastavi za taj dan.
- Od studenta se očekuje da samostalno izradi seminarski rad uz pomoć literature koja je propisana i koju samostalno istražuje. Studenti imaju mogućnost konzultiranja u vrijeme predviđeno za konzultacije prema osobnim potrebama.

Praćenje i ocjenjivanje studenata

- Označiti masnim slovima (boldom) samo relevantne kategorije i umjesto nulnih vrijednosti unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti ECTS-a
- ukupan broj bodova u različitim kategorijama odgovara ukupnoj vrijednosti ECTS-a predmeta

Pohađanje nastave	1	Aktivnost u nastavi	1	Seminarski rad	1	Eksperimentanli rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	2	Referat		Praktični rad	

Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu:

(Kolokviji ili evaluacije studenata sukladno Pravilnikom o studiranju Akademije)

Obveze studenata i studentica vrednovat će se kontinuirano tijekom nastave i/ili na završnom ispitu.

Kolegij je koncipiran tako da se SVE aktivnosti koje se ocjenjuju provode tijekom dva semestra: seminarski rad, tri kolokvija, aktivnost u vježbama. Konačna ocjena iz predmeta temelji se na postotku uspješnosti koji je student ostvario tijekom nastave.

Održati će se tri kolokvija od kojih dva u zimskom i jedan u ljetnom semestru. Svaki kolokvij obuhvaća dio gradiva i nosi 20% udjela u ECTS bodovima. Obzirom da se radi o kolokvijima - međuispitima, student ima pravo na jedan ispravak po nezadovoljavajuće riješenom kolokvij.

Drugom kolokvijem mogu pristupiti samo studenti koji su položili prvi kolokvij, trećem studenti koji su položili prva dva kolokvija.

Uvjet studentu da pristupi završnom ispitu je da preda pisanu verziju, prezentira seminarski rad, položi sve kolokvije, aktivno sudjeluje u svim oblicima nastave te da nema više od tri izostanka s nastave tijekom semestra.

Seminar (u pisanom obliku) se predaje do kraja svibnja, a prezentacija seminara je predviđena za ljetni semestar.

Studenti trebaju provjeriti ispitne rokove na mrežnim stranicama te pravovremeno prijaviti ispit.

Ocjenska aktivnost	Udio u ECTS bodovima
Pohađanje nastave	5% - 0,3
Seminarski rad	25% - 1,5
Kolokvij I.	20% - 1,2
Kolokvij II.	20% - 1,2
Kolokvij III.	20% - 1,2
Vježbe – samostalni praktični rad, aktivnost u nastavi	10% - 0,6
UKUPNO	100% - 6

Konačna ocjena određuje se zbrojem ocjenskih bodova prema sljedećoj raspodjeli (prema Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci):

Ocjena	Postotak ocjenskih bodova
5 (A)	90 – 100 %
4 (B)	75 – 89,9 %
3 (C)	60 – 74,9 %
2 (D)	50 – 59,9 %
1 (F)	0 – 49,9 %

Obvezna literatura

Grgurić, N. & Jakubin, M. (1996). *Vizualno-likovni odgoj i obrazovanje*. Zagreb: Educa.

Jakubin, M. (1998). *Osnove likovnog jezika i likovne tehnike*. Zagreb: Školska knjiga.

Turkić, B. (2018). Terapeutski ciljevi nastave likovne kulture i umjetnost u terapiji. *Post Scriptum*, 6/7(1), 267-282.

Herceg, L., Rončević, A., & Karlavaris, B. (2010). *Metodika likovne kulture djece rane i predškolske dobi*. Zagreb: Alfa d.d.

Karlavaris, B. (1991). *Metodika likovnog odgoja 1*. Rijeka: Hofbauer.

Karlavaris, B. (1988). *Metodika likovnog odgoja 2*. Zagreb: Grafički zavod Hrvatske.

Winner, E. (2005). *Darovita djeca*. Lekenik: Ostvarenje.

Neobjavljena skripta *Načela komponiranja 21. stoljeća*.

PowerPoint prezentacije sa predavanja

Napomena: sva obavezna literatura studentima će biti dostupna putem zajedničkog maila ili google mape u roku od nekoliko dana nakon obrade teme.

Dopunska literatura

Matijević, M. (2001). *Alternativne škole. Didaktičke i pedagoške koncepcije*. Zagreb: Tipex.

Tanhofer, N. (2008). *O boji na filmu i srodnim medijima*. Zagreb: Novi Liber.

Steiner, R. (1995). *Odgoj djeteta sa gledišta duhovne znanosti*. Zagreb: Društvo za waldorfsku pedagogiju Hrvatske.

Belamarić, D. (1986). *Dijete i oblik*. Zagreb: Školska knjiga.

Grupa autora (1987). *Dijete i kreativnost*. Zagreb: Globus.
 De Zan, D. (2013). *Slika i crtež u psihoterapiji djece i obitelji*. Medicinska naklada.
 Ivančević, R. (1997). *Likovni govor*. Zagreb: Profil.
 Grčko, S. (1978). *Grafički postupci u osnovnoj školi*. Zagreb: Školska knjiga.
 Ivančević, R. (1997). *Likovni govor: Uvod u svijet likovnih umjetnosti*. Zagreb: Školska knjiga.
 Peić, M. (više izdanja). *Pristup likovnom djelu*. Zagreb: Školska knjiga.
 Ružić, B. (1959). *Djeca crtaju*. Zagreb: Školska knjiga.
 Tanay, E. R. (1987). *Likovna kultura u nižim razredima osnovne škole*. Zagreb: Školska knjiga.
 Tanay, E. R., & Kučina (1995). *Tehnika likovnog izražavanja od olovke do kompjutera*. Zagreb: Školska knjiga.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta

Predviđa se periodično provođenje evaluacije studenata i nastavnika, s ciljem osiguranja i kontinuiranog unapređenja kvalitete nastave i studijskog programa, u skladu sa pravilnicima Sveučilišta u Rijeci. Studenti se prate kontinuirano temeljem obrazaca za praćenje studentskog napretka. Predviđen je i interni upitnik za studente kojim se utvrđuju inicijalna očekivanja od nastave, te konačni interni upitnik o ostvarenosti njihovih očekivanja i prijedloga za unaprjeđenje nastave.

POPIS NASTAVNIH JEDINICA – TEMA; ZIMSKI SEMESTAR 2023./2024.

Red.br.	Datum	Tema
1	4.10.2023.	Upoznavanje sa detaljnim izvedbenim planom
2	11.10.2023.	Likovni jezik – kviz, Metodika slikarstva
3	18.10.2023.	Likovni jezik, Metodika kiparstva, grafike
4	25.10.2023.	Analiza likovnog jezika na radovima učenika
5	8.11.2023.	Dječje stvaralaštvo 21. stoljeća
6	15.11.2023.	Načela komponiranja 21. stoljeća
7	22.11.2023.	KOLOKVIJ 1
8	29.11.2023.	Cjeloviti razvoj učenika; debata
9	6.12.2023.	Razvoj dječjeg crteža – faze; upute za pisanje seminara i prezentaciju seminara
10	13.12.2023.	Razvoj kroz likovna područja: crtanje; analiza dječjih radova
11	20.12.2023.	Razvoj kroz likovna područja: slikanje, kiparstvo; analiza dječjih radova
12	10.1.2024.	Razvoj kroz likovna područja: grafika; analiza dječjih radova
13	17.1.2024.	Likovna tipologija učenika
14	24.1.2024.	KOLOKVIJ 2

POPIS NASTAVNIH JEDINICA – TEMA; LJETNI SEMESTAR 2023./2024.*

15	29.2.2024.	Djeca s poteškoćama
16	7.3.2024.	Art terapija; debata
17	14.3.2024.	Nadareni, savanti
18	21.3.2024.	Komunikacijski procesi u nastavi
19	28.3.2024.	Alternativne škole
20	4.4.2024.	KOLOKVIJ 3
21	11.4.2024.	Prezentacija i analiza seminara
22	18.4.2024.	Prezentacija i analiza seminara
23	25.4.2024.	Prezentacija i analiza seminara
24	2.5.2024.	Prezentacija i analiza seminara
25	9.5.2024.	Prezentacija i analiza seminara
26	16.5.2024.	Prezentacija i analiza seminara
27	23.5.2024.	Prezentacija i analiza seminara
28	6.6.2024.	Analiza rada, interna evaluacija i zaključivanje

* Termini nastavnih jedinica su okvirni, zbog mogućih preklapanja i korelacije nastave sa školskom praksom studenata u okviru kolegija Metodička školska praksa potrebno je prilagoditi raspored prije odlaska u vježbaonice.

KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
1. prepoznati i analizirati faze dječjeg likovnog razvoja, odstupanja od prosjeka i tipološke karakteristike na likovnim radovima	<ul style="list-style-type: none"> ● Tradicionalni pristup likovnoj problematici: Likovni jezik. Metodika grafike, slikarstva i kiparstva - primjerene metode, tehnike, likovni pojmovi, organizacija prostora. 	Usmeno izlaganje Analitičko promatranje Razgovor Kviz Rad s dječjim radovima	Nastavni listići Pitanja u međuispitu 1, 2 i 3
2. koncipirati nastavu likovne kulture (teme, tehnike, likovne probleme, metode, komunikaciju, organizaciju prostora) prema dječjem razvojnom razdoblju i specifičnostima likovnog područja	<ul style="list-style-type: none"> ● Suvremeni pristup likovnoj problematici: Dječje stvaralaštvo i umjetnici 20. i 21. st. Načela komponiranja 21. stoljeća: Aproprijacija, Rekontekstualizacija, Jukstapozicija, Raslojavanje, Interakcija teksta i slike, Hibridnost, Zurenje (zagledavanje), Zastupanje Identiteta / pripadnosti. 	Usmeno izlaganje Analitičko promatranje Razgovor Debata Rad s dječjim radovima	Pitanja u međuispitu 1 i 2 Nastavni listići
3. kritički prosuđivati tradicionalni, suvremeni i alternativni pristup likovnoj problematici u odgoju i obrazovanju učenika	<ul style="list-style-type: none"> ● Razvoj učenika: Cjeloviti razvoj učenika (emocionalni, estetski, verbalni, razvoj likovnog mišljenja, psihomotorički, kognitivni, socijalni, razvoj kreativnosti). Razvoj dječjeg crteža - 3 faze. Likovni razvoj kroz likovna područja (grafika, kiparstvo, slikarstvo). Likovna tipologija. Komunikacijski procesi u nastavi. 	Usmeno izlaganje Analitičko promatranje Razgovor Igra Demonstracija nastavnog procesa Izrada konceptualnih mapa	Nastavni listići Pitanja u međuispitu 1 i 2
4. vrednovati svoj, učenički i studentski rad prema kriterijima (samoevaluacija, evaluacija nastave, seminara i vježbi)	<ul style="list-style-type: none"> ● Učenici s posebnim potrebama – prepoznavanje, prilagodba, kriteriji, praćenje: Učenici s poteškoćama, nadareni, savanti. 	Usmeno izlaganje Analitičko promatranje Razgovor Debata	Pitanja u međuispitu 1 i 3
5. samostalno izraditi i prezentirati seminarski rad prema zadanoj temi iz područja metodike likovne kulture	<ul style="list-style-type: none"> ● Alternativni pristup likovnoj problematici: Alternativne škole. Art terapija. 	Usmeno izlaganje	Rubrike za vrednovanje prezentacije seminara

